

**POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE PODSTAWOWEJ
im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi**

Bezpieczeństwo i zdrowie uczniów jest jednym ze statutowych celów i zadań szkoły. Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków uczniom i pracownikom szkoły. Polityka bezpieczeństwa szkoły zajmuje priorytetowe miejsce obok działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Poszczególne podmioty szkoły: nauczyciele, pracownicy administracyjni, uczniowie i rodzice oraz instytucje wspierające są zobowiązane do podejmowania spójnych zadań wynikających z zakresu ich kompetencji. Szczegółowe wytyczne zawierają obowiązujące akty prawne i regulacje wewnętrzne – regulaminy, instrukcje i procedury, które są obsadzone w realiach placówki, a ich przestrzeganie jest gwarantem prawidłowego funkcjonowania polityki bezpieczeństwa w szkole.

Podstawy prawne – procedury bezpieczeństwa w szkołach

Lp.	Rodzaj aktu	Pełny tytuł	Dz.U. (tekst jednolity / ostatnia zmiana)	Zakres procedur
1	Ustawa	Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty	Dz.U. 2022 poz. 2230	Ogólne zasady działania systemu oświaty, bezpieczeństwo i opieka
2	Ustawa	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe	Dz.U. 2023 poz. 900	Obowiązki dyrektora i nauczycieli w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniów
3	Rozporządzenie MENiS	Rozporządzenie z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach	Dz.U. 2020 poz. 1166 z późn. zm.	Podstawowe procedury BHP w szkołach
4	Rozporządzenie MEN	Rozporządzenie z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu	Dz.U. 2018 poz. 1055	Procedury organizacji wycieczek szkolnych

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

		organizowania krajoznawstwa i turystyki		
5	Ustawa	Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych	Dz.U. 2019 poz. 1781	Procedury ochrony danych i informacji
6	Rozporządzenie UE	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO)	Dz.U. UE L 119/1 z 4.05.2016	Ochrona danych osobowych uczniów i pracowników
7	Ustawa	Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym	Dz.U. 2023 poz. 122	Procedury reagowania na sytuacje nadzwyczajne
8	Rozporządzenie MSWiA	Rozporządzenie z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków	Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719 z późn. zm.	Instrukcja przeciwpożarowa, ewakuacja
9	Ustawa	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	Dz.U. 2023 poz. 1047	Bezpieczny transport uczniów
10	Rozporządzenie MEN	Rozporządzenie z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Dz.U. 2017 poz. 1591	Procedury wsparcia uczniów w kryzysie
11	Rozporządzenie RM	Rozporządzenie z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty”	Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245	Reagowanie na przemoc domową
12	Rozporządzenie MZ	Rozporządzenie z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie opieki zdrowotnej nad uczniami	Dz.U. 2019 poz. 1649	Procedury opieki medycznej w szkołach
13	Ustawa	Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń	Dz.U. 2023 poz. 1284	Procedury sanitarne i higieniczne

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

14	Ustawa	Kodeks karny (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.)	Dz.U. 2024 poz. 17	Odpowiedzialność karna za przestępstwa wobec uczniów
15	Ustawa	Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r.)	Dz.U. 2022 poz. 1360	Odpowiedzialność cywilna szkoły i pracowników
16	Regulaminy wewnętrzne	Statut szkoły, regulamin pracy, regulamin dyżurów nauczycieli, regulaminy pracowni	Akty prawa wewnętrznego szkoły	Uszczegółowienie procedur zgodnie z prawem powszechnym

I. CELE POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Polityka bezpieczeństwa jest to zestaw praw, reguł i praktycznych doświadczeń, które pozwalają na przyjęcie, wdrożenie i realizowanie procedur umożliwiających sprawne i skuteczne zapewnienie bezpiecznych warunków uczęszczającym do szkoły uczestniczącym w zajęciach organizowanych przez szkołę oraz warunków pracy wszystkim pracownikom szkoły zgodnie z zasadami BHP.

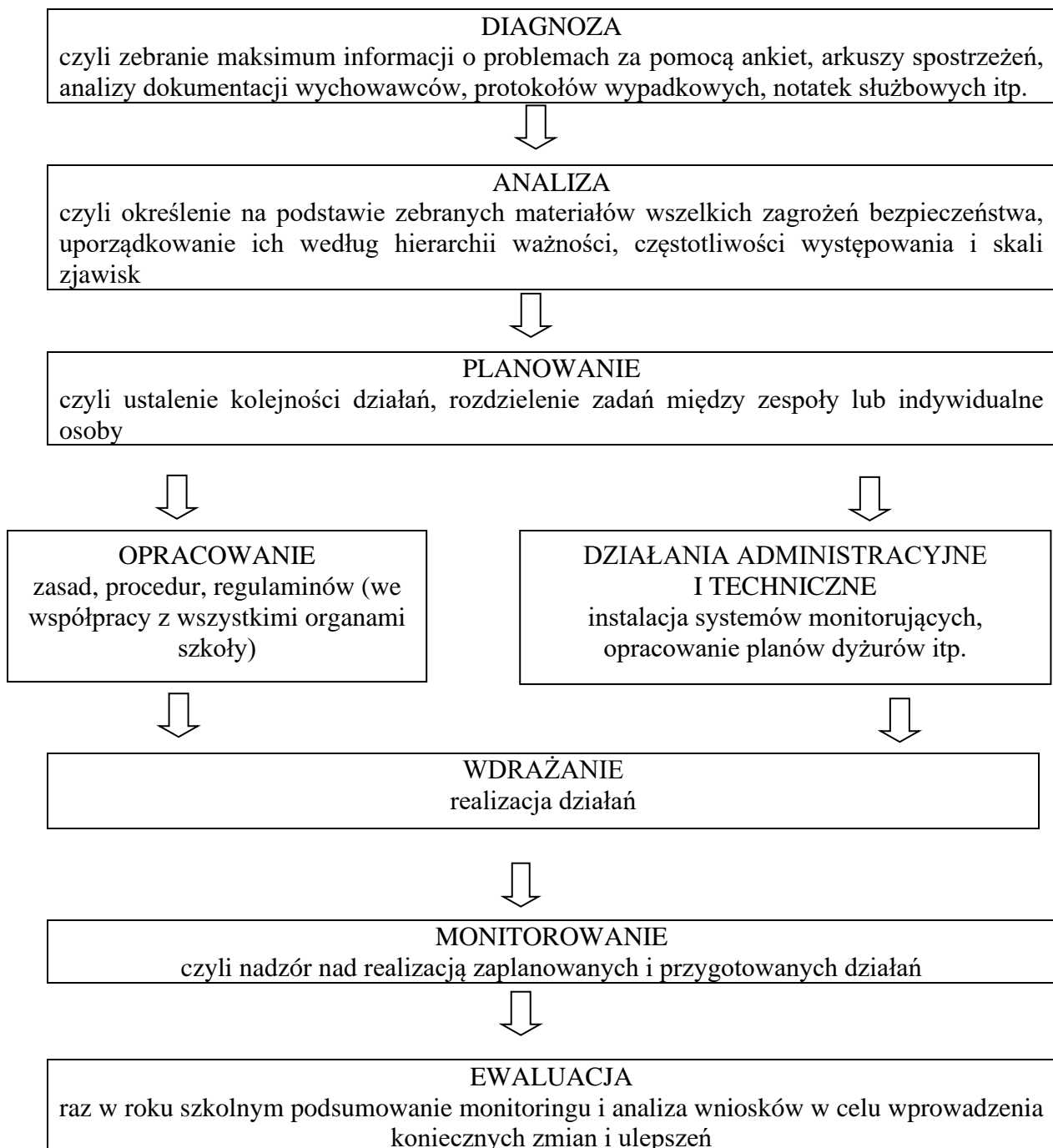
II. DEKALOG BEZPIECZNEJ SZKOŁY

- **W szkole wprowadzono monitoring wizyjny mający na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniów, pracowników i wszystkich pozostałym osób przebywających na terenie szkoły oraz zabezpieczenia budynku szkoły i jej terenu.**
- **Nauczyciele pełnią systematyczne dyżury na przerwach.**
- **Po skończonych zajęciach nauczyciele prowadzą klasy do szatni.**
- **W czasie zajęć nauczyciele nie opuszczają sal dydaktycznych z wyjątkiem uzasadnionych przypadków takich jak konieczność pomocy lekarskiej, ewakuacja.**
- **W szkole wprowadzono procedury SOM.**
- **W widocznym miejscu wywieszono są plany ewakuacji oraz przeprowadzane próbne alarmy ewakuacyjne.**
- **Szkoła ma własne regulaminy, procedury i instrukcje postępowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu.**
- **W szkole dokonywane są przeglądy BHP (1 lub 2 razy w roku), zakończone protokołem oraz przeglądy wykonywane przez uprawnione do tego służby.**
- **W zakresie bezpieczeństwa szkoła współpracuje z policją (dzielnicowym), rejonowym sądem rodzinnym, poradnią PPP i innymi instytucjami wspierającymi prawidłowy rozwój uczniów i podnoszącymi bezpieczeństwo w placówce.**
- **Uczniowie i rodzice współpracują z pracownikami szkoły zgłaszając przypadki przemocy, agresji, kradzieży, używania używek i środków odurzających.**

III. ZASADY FUNKCJONOWANIA BEZPIECZNEJ SZKOŁY

Diagnoza sytuacji, umożliwia zbudowanie całego systemu działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

IV. ODPOWIEDZIALNI ZA BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE:

- dyrektor,
- wicedyrektor,
- koordynator ds. bezpieczeństwa,
- nauczyciele – wychowawcy,
- rodzice i uczniowie,
- pracownicy administracji i obsługi,
- inspektor BHP,
- organ prowadzący,
- policja,
- sąd rodzinny,
- inne sytuacje wspierające (GOPS, poradnia PPP).

V. DZIAŁANIA WSZYSTKICH PODMIOTÓW SZKOLNYCH W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA

1. Działania całościowe:

- edukacja uczniów (program wychowawczo-profilaktyczny, warsztaty, lekcje wychowawcze, edukacja zdrowotna itp. dotyczące stylu życia, ról społecznych, przepisów prawa, kształtowania postaw, kultury słowa, czytelnictwa, zapobiegania niepożądanym zachowaniom, itp.);
- pedagogizacja nauczycieli (doskonalenie zawodowe, wiedza psychologiczna dotycząca m.in. rozwoju dzieci i młodzieży, komunikacji, rozwiązywania konfliktów, współczesnych zagrożeń itp.);
- pedagogizacja rodziców (podnoszenie wiedzy dotyczącej potrzeb dziecka, prawideł rozwojowych dziecka, komunikacji, rozwiązywania konfliktów, zagrożeń);
- diagnoza zagrożeń (ankiety, wywiady, obserwacje, analiza dokumentów);
- metody zapobiegawcze (monitoring, wewnętrzne regulaminy, procedury i instrukcje, działania profilaktyczne).

2. Działania jednostkowe:

- rozpoznawanie – identyfikacja konkretnego problemu;
- interwencja (działania bezpośrednie);
- koordynacja działań odpowiednich podmiotów szkolnych na terenie szkoły, ewentualnie włączenie czynników zewnętrznych w miarę potrzeb;
- ewaluacja działań.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

VI. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA:

1. Działania całościowe:

- ustalenie listy instytucji gotowych do współpracy np.: świetlice środowiskowe, organizacje pozarządowe, poradnie, telefony zaufania, prokuratura, sąd, policja, ośrodek zdrowia, itp.;
- określenie potrzeb szkoły i zakresu współpracy;
- sprecyzowanie spraw organizacyjnych: adresów, telefonów kontaktowych, dyżurów;
- systematyczne uaktualnianie informacji.

2. Działania jednostkowe:

- zgłaszanie potrzeby pomocy do odpowiedniej/nich instytucji;
- wspólne ustalenie planu działania i podziału kompetencji;
- monitorowanie sytuacji;
- ewaluacja działań.

VII. DZIAŁANIA ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZEŃSTWO OBEJMUJĄ:

- działania profilaktyczno - wychowawcze;
- regulaminy, procedury i instrukcje wewnątrzszkolne;
- wyjścia i imprezy szkolne
  - procedury bezpieczeństwa w czasie wycieczek, imprez sportowych i okolicznościowych;
- aktywizację rodziców;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i pracowników szkoły w zakresie bezpieczeństwa – kursy, szkolenia, warsztaty;
- znajomość przepisów prawa i ich aktualizację;
- współpracę z instytucjami zewnętrznymi.

VIII. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ W SZKOLE REALIZOWANA JEST POPRZEZ:

- monitorowanie bezpieczeństwa szkoły i uczniów;
- analizę potrzeb szkoły w zakresie bezpieczeństwa;
- ankietowanie obszarów szkoły w oparciu o wytyczne MEN, KO oraz wyniki nadzoru pedagogicznego;
- rozpoznawanie potencjalnych grup zagrożenia w szkole i wokół niej.

IX. SZKOLNY SYSTEM INTERWENCJI OBEJMUJE:

- procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia.
- procedury postępowania w razie wypadków i udzielania pierwszej pomocy.

X. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH OBEJMUJĄ:

I. Dokumentowanie i prowadzenie ewidencji:

- sytuacji trudnych, kryzysowych, zagrożeń i wypadków;
- zjawisk przemocy fizycznej i psychicznej na terenie szkoły;
- spożywanie alkoholu, dopalaczy oraz innych używek, palenie papierosów;
- rażącego łamania regulaminów wewnątrzszkolnych;

w formie notatek wychowawcy klasy z rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami oraz załącznika nr 1, a także innych dokumentów dotyczących problemu.

XI SPIS PROCEDUR (Załącznik nr 2 zawiera dokładny opis procedur w sytuacjach kryzysowych:

- I.** Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.
- II.** Procedura postępowania nauczyciela w przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
- III.** Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków/substancji psychoaktywnych.
- IV.** Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk/substancję psychoaktywną.
- V.** Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk/substancję psychoaktywną.
- VI.** Procedura postępowania dyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej.
- VII.** Procedura postępowania w przypadku ujawnienia przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie szkoły.
- VIII.** Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia.
- IX.** Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej).
- X.** Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konieczności zawiadomienia rodziców o śmierci ucznia.
- XI.** Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konfliktu rówieśniczego (uczeń agresywny).
- XII.** Procedura powiadomienia o zakłóceniu toku lekcji.
- XIII.** Incydent Bombowy
- XIV.** Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku uczniowskiego.
- XV.** Procedura postępowania w przypadku zachowań autodestrukcyjnych w szkole.
- XVI.** Procedura na wypadek wtargnięcia napastnika (terrorysty) na teren szkoły.
- XVII.** Procedura na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.
- XVIII.** Procedura na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.
- XIX.** Procedura reagowania na wypadek Cyberprzemocy.
- XX.** Procedura postępowania Dziecko z cukrzycą.
- XXI.** Procedury postępowania Dziecko z epilepsją.
- XXII.** Procedura na wypadek naruszenia prywatności – nieprawidłowe lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych i wizerunku ucznia lub pracownika.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

Załącznik nr 1

Notatka

dotycząca sytuacji naruszenia przepisów prawa i wewnętrznych regulacji dotyczących problemu:

- sytuacji trudnych, kryzysowych, zagrożeń i wypadków
- zjawisk przemocy fizycznej i psychicznej na terenie szkoły
- spożywanie alkoholu, dopalaczy oraz innych używek, palenie papierosów
- rażącego łamania regulaminów wewnątrzszkolnych, procedur, instrukcji

Właściwe podkreślić.

Data zdarzenia: .....

Szczegółowy opis problemu – podanie imienia i nazwiska osoby/osób naruszających zasady bezpieczeństwa:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ustalenia i zalecenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis dyrektora)

.....
(miejscowość, data)

.....
.....
.....
(podpisy innych osób)

Załącznik nr 2

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH w Szkole Podstawowej im ks. St. Konarskiego w Wielkiej Wsi

I. Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce Policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policijnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.
10. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

II. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

(Naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylenie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych – art. 4 §1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich).

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły; w tym Statut Szkoły

7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków/substancji psychoaktywnych.

1. Działania uprzedzające:

- Sporządzenie listy symptomów używania, nadużywania środków odurzających psycholog/(pedagog szkolny)
- Zaproszenie specjalisty w tej dziedzinie, omówienie skutecznych metod reagowania,
- Korzystanie z licznych programów edukacyjno-wychowawczych, profilaktycznych.
- Opracowanie listy teleadresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzielaniem pomocy młodzieży używającej środków odurzających, rodzinom, bliskim.
- Dokonywanie badań przesiewowych pod kątem używania środków odurzających.

2. Działania interwencyjne:

- Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- W przypadku zagrożenia życia- wzywa Pogotowie Ratunkowe
- Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, wzywa się lekarza. O pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
- Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia. O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 431

ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

3. Działania naprawcze:

- Poinformuj rodziców ucznia o zdarzeniu.
- Skorzystaj z konsultacji pedagoga szkolnego lub specjalistów z PPP - omówcie problem i skonstruujcie strategię dalszego działania (interwencji i rozwiązania problemu) wspólnie.
- Wesprzyj rodziców, poinformuj, na co powinni zwracać baczną uwagę, nakłaniając jednocześnie do korzystania z pomocy wyspecjalizowanych placówek.
- Jeżeli incydent będzie się powtarzał: zawiadom sąd rodzinny lub policję.

IV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk/substancję psychoaktywną.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

V. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk/psychoaktywną.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

VI. Procedura postępowania dyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej.

1. Podstawowe czynności dla dyrektora lub pedagoga szkolnego:

- Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić niezwłocznie policję.
- Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
- Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji: - Jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informacje, - Sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników.
- W rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne. Nie nagłaśniać zdarzenia.
- W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów):
- Konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych. Nie należy zatrzymywać na „siłę” sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji. Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach:
- Ofiarę należy odizolować od sprawców
- W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.
- Wykonać ewentualne czynności przez przejmującego sprawę policjanta

2. Zakazy:

- Nie należy „na własną rękę” konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.
- Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

VII. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie szkoły.

1. Ściganie na wniosek pokrzywdzonego:

W tym przypadku wszczęcie postępowania przez policję uzależnione jest od woli pokrzywdzonego. W przypadku tych kategorii przestępstw pokrzywdzony składa wniosek do protokołu, a po jego złożeniu przestępstwo ścigane jest tak, jak z urzędu. Wycofanie przez pokrzywdzonego wniosku o ściganie jest bezskuteczne.

2. Działania ;

- Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie(wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków (o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym).
- Odnotować godzinę zgłoszenia oraz zapytać o przyczynę ewentualnej zwłoki w podaniu tej informacji.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- Zapewnić w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym. Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informację,
  - Sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników,
  - Nie nagłaśniać zdarzenia.
  - Powiadomić rodziców lub opiekunów dziecka pokrzywdzonego, zrelacjonować im zdarzenie i uzgodnić z nimi czy będą chcieli zgłosić sprawę policji.
  - W przypadku odmowy złożenia wniosku o ściganie sprawców przez rodziców należy ich poinformować, jakie środki podejmie szkoła w stosunku do sprawców zdarzenia.
  - Środki, jakie należy przedsięwziąć to między innymi w ramach uprawnień statutowych szkoła stosuje względem sprawcy zdarzenia środki przewidziane w statucie szkoły.
3. W przypadku, gdy sprawca zdarzenia sprawiał wcześniej problemy i łamał normy społecznego zachowania, a zdarzenie którego się dopuścił nosi cechy postępującej demoralizacji, szkoła powinna sporządzić na tę okoliczność wystąpienie do sądu rodzinnego lub Policji.

VIII. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia

1. Schemat działań uprzedzających, zapobiegawczych:
  - omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej,
  - monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.
2. Schemat działań interwencyjnych (dotyczy każdego pracownika szkoły):
  - ustalić i potwierdzić rodzaj zdarzenia,
  - nie pozostawiaj ucznia samego,
  - usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru,
  - bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce,
  - zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia,
  - wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba,
  - zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie,
  - towarzyszyć uczniowi, jesteś dla niego ważny,
  - zawiadom Dyrekcję Szkoły.
3. Działania nauczyciela:
  - nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego,
  - informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnienia w miarę możliwości opiekę psychologa.
  - Wychowawca powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych,
  - Dyrekcja szkoły ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji,
  - Chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.).
4. Działania naprawcze:
  - Zapewnienie natychmiastowej pomocy psychologicznej przez psychologa szkolnego.
  - Uzgodnienie z rodzicami/ opiekunami planu dalszej opieki (np. konsultacje psychiatryczne, psychoterapia).
  - Stworzenie indywidualnego planu działań wspierających w szkole (dostosowanie wymagań, opieka pedagoga/psychologa/wychowawcy).

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- Regularne monitorowanie stanu psychicznego ucznia i kontakt z rodziną.
- W razie potrzeby włączenie specjalistów spoza szkoły (np. OPS, kurator, poradnie specjalistyczne).

IX. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej).

1. Natychmiastowe działania po uzyskaniu informacji o śmierci ucznia
  - Zweryfikowanie informacji u wiarygodnego źródła (rodzice, opiekunowie, instytucje).
  - Powiadomienie dyrektora szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego i wychowawcy klasy.
  - Ustalenie wspólnie z wychowawcą i psychologiem/pedagogiem zakresu i formy przekazywania informacji społeczności szkolnej.
  - Zapewnienie natychmiastowej pomocy psychologicznej dla uczniów i pracowników, jeśli to konieczne.
2. Wsparcie dla klasy i społeczności szkolnej
  - Delikatne przekazanie informacji klasie przez wychowawcę w obecności pedagoga/psychologa (z poszanowaniem woli rodziny).
  - Zapewnienie uczniom przestrzeni do wyrażenia emocji (rozmowy indywidualne i grupowe).
  - Zorganizowanie spotkań wspierających z psychologiem lub innymi specjalistami.
  - Przeprowadzenie zajęć profilaktycznych nt. radzenia sobie w sytuacjach straty i żałoby.
  - Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów w najbliższych dniach po zdarzeniu.
3. Wsparcie dla rodziny
  - Złożenie kondolencji w imieniu szkoły.
  - Udzielenie rodzinie informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej.
  - Uzgodnienie z rodziną przez wychowawcę klasy możliwości udziału społeczności szkolnej w uroczystościach pogrzebowych.
  - Poszanowanie prywatności rodziny i niedopuszczanie do rozpowszechniania niepotwierdzonych informacji.
4. Działania naprawczo–profilaktyczne
  - Monitorowanie samopoczucia uczniów z klasy zmarłego i zapewnienie im długoterminowego wsparcia psychologicznego.
  - Organizacja szkolenia dla kadry pedagogicznej z zakresu komunikowania informacji o śmierci i wspierania uczniów w żałobie.
  - Wprowadzenie w plan wychowawczo–profilaktyczny elementów edukacji o radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych.

X. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konieczności zawiadomienia rodziców o śmierci ucznia.

1. Powiadomianie o śmierci zawsze powinno się odbywać „twarzą w twarz”
2. Prawidłowe powiadomienie o śmierci musi spełnić następujące warunki:
  - dostarczyć niezbędne informacje;
  - udzielić pierwszego wsparcia rodzinie;
  - ochronić godność;
  - okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
3. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób jej najbliższych,

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

4. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenia, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby móc umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską,
5. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się, przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcję osoby powiadamianej. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
6. Zawiadomienie powinno być możliwie jak najprostsze. Powinno się wyrazić współczucie i zrozumienie.
7. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, okoliczności itp. (jak, w jaki sposób, kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
8. Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawić rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki. Powinien zostać pracownik szkoły lub psycholog tak długo, aż minie pierwsza reakcja, szok lub pojawiają się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji lub/ i wsparcia, w razie potrzeby. Aby rodzina ofiary nie czuła się osamotniona, należy podać adresy instytucji udzielających wsparcia.
9. Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem lekarza itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.
10. W realiach szkolnych rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci ucznia z mediów lub od osób trzecich. Obowiązek informowania leży po stronie personelu szkoły, dyrekcji.
11. Absolutnie unikać należy powierzania zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

XI. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konfliktu rówieśniczego w tym agresywnego zachowania ucznia.

- 1) Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek podjęcia interwencji adekwatnej do sytuacji.
- 2) Powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
- 3) Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia.
- 4) Sporządzenie notatki (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
- 5) Poinformowanie rodziców o zaistniałej sytuacji.
- 6) Zgłoszenie sprawy do pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- 7) Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły uzgadnia sposób rozwiązania sprawy (konsekwencje dla ucznia).
- 8) Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacji na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

XII. Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku lekcji

1. Przez definicję zakłócenia toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

2. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego z informacją do pedagoga szkolnego, a w przypadku gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrekcji o zaistniałej sytuacji.
3. Nauczyciel uczący może również skorzystać w tej sytuacji z pomocy pracownika niepedagogicznego. Pracownik ten zobowiązany jest do udzielenia nauczycielowi pomocy.
4. Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora.
5. Pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
6. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole, na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
7. Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, pedagog powiadamia dyrektora szkoły wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
8. Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom (np. wychowawcom, których uczniowie aktualnie popełnili wykroczenie).

XIII. Incydent Bombowy

1. Symptomy wystąpienia zagrożenia:

- Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.
- Zainteresowania i uwagi wymagają:
  - a. rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp.,
  - b. osoby wyglądające na obcokrajowców,
  - c. osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
  - d. samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości). Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem. O swoich spostrzeżeniach poinformuj służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, Straż Miejską lub Policję.

2. Uwagi:

- Zawczasu pomyśl, którędy można się ewakuować w pośpiechu z budynku. Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne.
- Zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, rzucone lub zniszczone podczas wybuchu. Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia.
- Należy również pamiętać o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków oraz nie pozostawiać bagażu bez opieki.
- Jeżeli jesteś osobą, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

- Zawiadamiając policję należy podać następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot), treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
- Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

3. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

- Do czasu przybycia policji akcją kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
- Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
- Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
- Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
- Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
- Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
- Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
- Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy, należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)
- Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.
- Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” zastosuj się do poleceń policji.

4 Jak powinieneś zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

- Jak najszybciej oddal się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.
- W przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie „ratuj” na siłę swojego samochodu.

XIV. Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku uczniowskiego.

1. Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski każdy pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy, a w razie konieczności fachową pomoc medyczną.
2. Zawiadamia zaraz potem dyrektora (wicedyrektora) przekazując informację do sekretariatu lub bezpośrednio do dyrektora.
3. W następnej kolejności wychowawca/nauczyciel powiadamia rodziców ucznia

4. Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin.
5. Jeśli wypadek zdarzyłby się w czasie wycieczki, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
6. Przy wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
7. Przy wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.
8. Zawiadomienie, o których mowa w ust. 2-4, dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.

XV. Procedura postępowania w przypadku zachowań autodestrukcyjnych w szkole.

1. Celem procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi wykazującemu zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenie się, groźby lub próby samobójcze, inne działania zagrażające zdrowiu i życiu) oraz podjęcie działań interwencyjnych, wspierających i profilaktycznych.
2. Procedura dotyczy wszystkich pracowników szkoły oraz uczniów w sytuacjach ujawnienia zachowań autodestrukcyjnych na terenie szkoły lub uzyskania wiarygodnej informacji o takich zachowaniach poza szkołą.
3. Definicje
  - Zachowania autodestrukcyjne – działania podejmowane przez ucznia, które bezpośrednio lub pośrednio zagrażają jego zdrowiu lub życiu (np. samookaleczenie, zatrucia, wieszanie, prowokowanie wypadków).
  - Próba samobójcza – działanie podjęte w celu odebrania sobie życia, które nie doprowadziło do zgonu.
  - Sygnały ostrzegawcze – zachowania, wypowiedzi lub zmiany w funkcjonowaniu ucznia wskazujące na możliwość wystąpienia zachowań autodestrukcyjnych.
4. Osoby odpowiedzialne:
  - Dyrektor szkoły
  - Pedagog szkolny
  - Psycholog szkolny
  - Wychowawca klasy
  - Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który zauważył zdarzenie lub otrzymał informację.
5. Postępowanie w sytuacji ujawnienia zachowań autodestrukcyjnych:
  - a. Działania natychmiastowe:
    - **Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego ucznia** – przerwanie podejmowanych działań autodestrukcyjnych, odizolowanie od narzędzi, substancji i innych czynników zagrażających.
    - **Wezwanie pomocy medycznej** – jeśli istnieje zagrożenie zdrowia lub życia, natychmiastowe wezwanie pogotowia ratunkowego (tel. 112) oraz powiadomienie dyrektora szkoły.
    - **Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych** o zdarzeniu w trybie natychmiastowym.
    - **Zapewnienie opieki psychologicznej** – wezwanie psychologa szkolnego lub innego specjalisty.
    - **Opanowanie sytuacji emocjonalnej** – uspokojenie ucznia, zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa i poufności.

- b. Dalsze działania interwencyjne
- Przeprowadzenie rozmowy wspierającej przez psychologa/pedagoga, mającej na celu ustalenie przyczyn zachowania, stopnia zagrożenia oraz dalszych kroków.
  - Sporządzenie notatki służbowej opisującej zdarzenie.
  - Skierowanie ucznia (za zgodą rodziców) do specjalistycznej pomocy psychiatrycznej lub psychoterapeutycznej.
  - W sytuacji powtarzających się zachowań autodestrukcyjnych lub braku współpracy rodziców – powiadomienie właściwego sądu rodzinnego lub ośrodka pomocy społecznej.
  - W razie podejrzenia, że zachowania autodestrukcyjne są skutkiem przemocy lub innych czynów zabronionych – powiadomienie policji.
6. Wsparcie po zdarzeniu:
- Opracowanie indywidualnego planu pomocy uczniowi (dostosowanie wymagań edukacyjnych, regularne konsultacje z pedagogiem/psychologiem).
  - Monitorowanie stanu psychicznego ucznia i regularny kontakt z rodziną.
  - Praca z klasą w zakresie wsparcia koleżeńskiego, przeciwdziałania stygmatyzacji i cyberprzemocy.
  - W razie potrzeby – organizacja zajęć profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.
7. Wszystkie działania podejmowane w związku z ujawnieniem zachowań autodestrukcyjnych są dokumentowane w formie notatki służbowej i przechowywane w dokumentacji szkoły zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

XVI. Procedura na wypadek wtargnięcia napastnika (terrorysty) na teren szkoły.

1. Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.
- **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (*zabarykaduj się*)** - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób.
  - **Wycisz i uspokój uczniów** - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.
  - **Zaopiekuj się uczniami ze SPE2 i uczniami, którzy potrzebują pomocy** - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
  - **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony** - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
  - **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji** - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
  - **Zastój okno, zgaś światło** - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego.
  - **Nie przemieszczaj się** - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- **Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi** - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
  - **Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze** - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.
  - **Jeżeli padną strzały, nie krzycz** - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie
  - **Nie otwieraj nikomu drzwi** - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
  - **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia** - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.
2. W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:
- **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika** - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników
  - **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon** - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
  - **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia** - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
  - **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego** - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
  - **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika** - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
  - **Nie zwracaj na siebie uwagi** - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
  - **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny** - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców
  - **Nie oszukuj terrorysty** - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
  - **Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu** - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich personalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami** - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów** - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana
- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty** - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

3. W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę** - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar
- **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi** - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji
- **Położ się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy** - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom** - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników
- **Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących** - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami** - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy** - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców
- **Bądź przygotowany na traktowanie siebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona** - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku
- **Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku** - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne
- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru** - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

XVII Procedura na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna).

1. SYTUACJA, GDY NASTĄPIŁO SKAŻENIE SZKOŁY (SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O MOŻLIWYM SKAŻENIU SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ - NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU).

Należy wówczas:

- zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru,

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku,
- w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację,
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, wate, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry,
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji,
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku,
- do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych,
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

2. SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE NATYCHMIAST LUB SZYBKO PO JEGO POJAWIENIU SIĘ.

Należy wówczas:

- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,
- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem,
- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,
- powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję,
- zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru - rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń,
- natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia,
- jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka,
- po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń,
- w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację,
- sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji,
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, wate, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry,

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji ,
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku,
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

3. SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE PÓŹNO, NP. GDY POJAWIŁY SIĘ OBJAWY REAKCJI NA SUBSTANCJĘ LUB/I OGNISKA ZACHOROWAŃ:

Należy wtedy:

- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,
- powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję,
- przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się,
- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,
- ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły,
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia,
- w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny,
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

XVIII. Procedura na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.

1. Celem stosowania procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym.
2. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu.
3. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
4. Dyrektor szkoły przekazuje informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
5. Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań.
6. Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne.

7. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

XIX. Procedura reagowania na wypadek Cyberprzemocy.

Cyberprzemoc –przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, głównie Internetu oraz telefonów komórkowych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających lub kompromitujących informacji, zdjęć , filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i inne.

Telefony alarmowe krajowe i lokalne	<ul style="list-style-type: none"> • Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - 116 111 • Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci – 800 100 100, • email: dyzurnet@dyzurnet.pl
-------------------------------------	---

1. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

- Jeśli zgłaszającym jest ofiara cyberprzemocy, podejmując działania przede wszystkim należy okazać wsparcie, z zachowaniem jej podmiotowości i poszanowaniem jej uczuć. Potwierdzić, że ujawnienie przemocy jest dobrą decyzją. Taką rozmowę należy przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze intymność . Nie należy podejmować kroków, które mogłyby wzbudzić podejrzenia sprawcy (np. wywoływać ucznia z lekcji do dyrekcji).
- Jeśli osobą zgłaszającą nie jest ofiara, na początku prosimy o opis sytuacji, także z zachowaniem podmiotowości i poszanowaniem uczuć osoby zgłaszającej (np. strach przed byciem kapusiem, obawa o własne bezpieczeństwo).
- W każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość /powtarzalność). Realizując procedurę należy unikać działań, które mogłyby wtórnie stygmatyzować ofiarę lub sprawcę, np.: wywoływanie uczniów z lekcji, konfrontowanie ofiary i sprawcy, niewspółmierna kara, wytykanie palcami, etc. Trzeba dokonać oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem (wtedy trzeba podjąć działania profilaktyczne mające na celu nie dopuszczenie do eskalacji tego typu zachowań w stronę cyberprzemocy).
- Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń , etc.). W trakcie zbierania materiałów należy zadbać o bezpieczeństwo osób zaangażowanych w problem.
- Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z Policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 roku życia (art. 202 par. 3 KK).
- Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę o jego zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia, jego wspólnej analizie (w tym np. przyjrzeniu się przyczynom), a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej (w tym sposobów zadość uczynienia ofiarom cyberprzemocy).
- Cyberprzemoc powinna podlegać sankcjom określonym w wewnętrznych przepisach szkoły (m. in. w statucie, regulaminie). Szkoła może tu stosować konsekwencje przewidziane dla sytuacji „tradycyjnej” przemocy.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- W pierwszej kolejności należy udzielić wsparcia ofierze. Musi się ona czuć bezpieczna i zaopiekowana przez dorosłych. Na poczucie bezpieczeństwa dziecka wpływa fakt, że wie ono, iż szkoła podejmuje kroki w celu rozwiązania problemu. Należy pomóc ofierze (rodzicom ofiary) w zabezpieczeniu dowodów (to może być dla niej zadanie trudne zarówno ze względów technicznych, jak i emocjonalnych), zerwaniu kontaktu ze sprawcą, zadbaniu o podstawowe zasady bezpieczeństwa on-line (np. nieudostępnianie swoich danych kontaktowych, kształtowanie swojego wizerunku etc). Należy monitorować sytuację, „czuwać” nad jej bezpieczeństwem, np. zwracać uwagę czy nie są podejmowane wobec niej dalsze działania przemocowe, obserwować, jak sobie radzi w grupie po ujawnionym incydencie cyberprzemocy.
  - W działaniu wobec ofiary należy także włączyć rodziców/opiekunów ofiary –trzeba na bieżąco ich informować o sytuacji, pamiętając przy tym o podmiotowym traktowaniu dziecka. W trakcie rozmowy z dzieckiem i/lub jego rodzicami można zaproponować pomoc specjalisty (np.
2. Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi .
- Samo wystąpienie zjawiska cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania Policji i sądu rodzinnego.
  - W pierwszej kolejności powinno nastąpić działanie umożliwiające rozwiązanie sytuacji problemowej na poziomie pracy wychowawczej szkoły.
  - Szkoła powinna powiadomić odpowiednie służby (np. sąd rodzinny), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje z statutu i/lub regulaminu wobec ucznia) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanego rezultatu (np. nie ma zmian postawy ucznia).
3. Współpraca z dostawcami Internetu i operatorami telekomunikacyjnymi.
- Kontakt z dostawcą usługi może być wskazany w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania stymuluje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

XX. Procedura postępowania w sytuacji dziecka z cukrzycą.

4. Cel procedury:

Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły gwarantujących przewlekłe choremu uczniowi należyłą opiekę i niezbędną pomoc.

5. Kogo dotyczy procedura:

Do przestrzegania procedury zobowiązani są:

- Dyrektor Szkoły,
- pielęgniarka szkolna,
- nauczyciele,
- uczeń przewlekłe chory i jego rodzice/opiekunowie.

6. Każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 szkoła zapewnia:

- Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji.
- Możliwość podania insuliny (w formie iniekcji za pomocą wstrzykiwacza – pena, ustalonej dawki przy użyciu pompy insulinowej).
- Możliwość zmiany zestawu infuzyjnego w przypadku leczenia osobistą pompą insulinową w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję (np. gabinet pedagoga/psychologa).
- Właściwe leczenie niedocukrzenia (hipoglikemii) i przecukrzenia (hiperglikemii) zgodne ze schematem ustalonym z lekarzem, pielęgniarką szkolną i rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania lekcji.
  - Możliwość zaspokojenia pragnienia czy uzupełnienia węglowodanów oraz korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
  - Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych np. wycieczkach turystycznych.
  - Prowadzenie pomiarów poziomu glukozy we krwi, udzielenie informacji rodzicowi/opiekunowi prawnemu.
  - Upowszechnienie wiedzy dotyczącej choroby wśród wszystkich nauczycieli poprzez umieszczenie w widocznym miejscu w pokoju nauczycielskim informatora na temat cukrzycy typu I.
  - Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz metod i form pracy do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych dziecka z cukrzycą.
  - Umożliwienie dziecku nadrobienia zaległości partii materiału spowodowanych wizytą w Poradni Diabetologicznej, złym samopoczuciem oraz przesunięciem terminu pisania sprawdzianów, gdy poziom cukru dziecka jest zbyt niski lub zbyt wysoki.
  - Umożliwienie natychmiastowego kontaktu dziecka z rodzicem, gdy zachodzi taka potrzeba.
- 7. Zadania Rodzica/ Opiekuna prawnego (Rodzic ma obowiązek):**
- Udzielić wychowawcy informacji dotyczących postępowania z dzieckiem i konieczności realizacji wskazanych stałych zaleceń w czasie pobytu dziecka w szkole, informacji dotyczących rodzaju koniecznych działań w razie wystąpienia przecukrzenia i niedocukrzenia, ewentualne ograniczenia i zalecenia dotyczące udziału dziecka w zajęciach szkolnych i poza szkolnych.
  - Upoważnić pisemnie nauczyciela/Dyrektora Szkoły do podejmowania wymienionych wyżej działań.
  - Przekazywać poprzez Dziennik Librus wszelkich zmian w ustalonych wcześniej stałych zaleceniach, w czasie pobytu dziecka w szkole/ podczas zajęć pozaszkolnych/wycieczkach/wyjściach klasowych.
  - Dostarczyć informacji na temat zalecanych wartości glikemii przed posiłkiem, przed i w trakcie wysiłku fizycznego.
  - Poinformować o bolusach (dawkach) korekcyjnych.
  - Udzielić informacji na temat występujących współistniejących chorób.
  - Zapewnić szkole wyposażenie niezbędne do prawidłowej opieki (glukometr, pen, glukagon, odpowiednie napoje, odpowiednie środki stosowane w przypadku niskich cukrów itp.).
  - Dostarczyć numery telefonów do kontaktu.
  - Współpracować z wychowawcą dziecka przewlekle chorego.
  - Jeśli choroba zostanie zdiagnozowana podczas uczęszczania do szkoły rodzic powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę.
- 8. Zadania dziecka:**
- Umiejętność zbadania glikemii, podania insuliny samodzielnie lub pod nadzorem w przeznaczonym do tego pomieszczeniu.
  - Nadrobienie zaległości w nauce powstałych w wyniku absencji i złego samopoczucia oraz wizyt u lekarza.
  - Informowanie nauczycieli o konieczności wykonania czynności uzależnionych od typu zajęć, posiłku oraz poziomu cukru.
  - Posiadanie przy sobie glukometru i przekąsek w razie niedocukrzenia, również w trakcie zajęć wychowania fizycznego.
- 9. Zadania Szkoły:**
- a. Obowiązki Dyrektora:**

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- Dyrektor zobowiązany jest do zorganizowania szkolenia kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji niedocukrzenia i przecukrzenia.
- b. Obowiązki wychowawcy:**
  - Wychowawca jest zobowiązany do przekazania informacji Radzie Pedagogicznej i pozostałym pracownikom szkoły o sposobach postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji niedocukrzenia i przecukrzenia.
  - Zapoznanie uczniów klasy z problematyką cukrzycy.
- c. Obowiązki nauczyciela:**
  - Zrozumienie potrzeb dziecka wynikających z choroby oraz pomoc w ich zaspokajaniu.
  - Udział nauczycieli w szkoleniach na temat cukrzycy.
  - Zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa, akceptacji oraz tolerancji oraz przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji.
  - Natychmiastowe udzielenie pomocy w przypadku ciężkiej hipoglikemii.
  - Pozwolenie dziecku na wypicie soku lub spożycie przekąski traktowanej jako dodatkowe węglowodany niezbędne w przypadku wystąpienia hipoglikemii (niedocukrzenia) – także podczas trwania lekcji.
  - Zapewnienie dziecku możliwości natychmiastowego zbadania poziomu cukru w sytuacji, gdy zgłasza ono złe samopoczucie.
  - Zapewnienie możliwości zbadania poziomu cukru i podania insuliny w przeznaczonym do tego pomieszczeniu.
  - Zapewnienie dziecku odpowiedniego miejsca do przechowywania wszelkich środków i akcesoriów niezbędnych do prowadzenia cukrzycy.
  - Umożliwienie dziecku korzystania z toalety w każdym czasie i w każdej sytuacji.
  - Umożliwienie zmiany zestawu infuzyjnego w przypadku leczenia osobistą pompą insulinową w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję.
  - Informowanie rodziców z wyprzedzeniem o wszelkich zmianach w planie pracy szkoły wpływających na zmianę czasu spożywania posiłków, planowanych wyjściach poza szkołę, wycieczkach oraz o zajęciach wymagających zwiększonego wysiłku fizycznego.
  - Umożliwienie kontaktu z personelem medycznym oraz natychmiastowego kontaktu z rodzicem, gdy zachodzi taka potrzeba.
  - Umożliwienie dziecku nadrobienia zaległości partii materiału spowodowanych wizytą w Poradni Diabetologicznej, złym samopoczuciem oraz przesunięciem terminu pisania wszelkich sprawdzianów, gdy poziom cukru dziecka jest zbyt niski lub zbyt wysoki.

HIPOGLIKEMIA (niedocukrzenie) 200 mg/dl.

Jest to druga z niebezpiecznych sytuacji dotyczących leczenia dziecka z cukrzycą typu 1. Bardzo wysoki poziom glukozy we krwi utrzymujący się przez dłuższy czas, może doprowadzić do rozwoju kwasicy cukrzycowej, która jest stanem bezpośredniego zagrożenia życia.

Objawy hipoglikemii:

- bladość skóry,
- nadmierna potliwość,
- drżenie rąk,
- ból głowy,
- ból brzucha,
- tachykardia (szybkie bicie serca),
- uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia,
- osłabienie,
- zmęczenie,

- problemy z koncentracją, niemożność skupienia się i zapamiętania,
- chwiejność emocjonalna, nadpobudliwość, niepokój,
- nietypowe dla dziecka zachowanie / nagła zmiana nastroju,
- napady agresji lub wesołkowatości przypominające stan upojenia alkoholowego,
- ziewanie/senność,
- zaburzenia mowy, widzenia i równowagi,
- zmiana charakteru pisma,
- uczeń staje się niegrzeczny, a nawet agresywny,
- uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania,
- kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub uczeń traci przytomność (śpiączka),
- drgawki - to jest wskazanie do podania dawki glukagonu.

Należy:

1. Oznaczyć glikemię na glukometrze (potwierdzić niedocukrzenie).
2. Podać węglowodany proste: 5 — 15 gramów (najszybciej poziom cukru we krwi podniesie: ½ szklanki coca-coli lub soku owocowego, 3 — 5 łyżeczek cukru rozpuszczone w ½ szklanki wody lub herbaty, glukoza w tabletkach lub w płynie, miód).
3. Ponownie oznaczyć glikemię po 10 — 15 minutach, w celu upewnienia się skuteczności działań.
4. Jeżeli wartości glikemii się podnoszą, można dziecku podać kanapkę (węglowodany złożone) lub przyspieszyć spożycie planowanego na później posiłku oraz ograniczyć aktywność fizyczną.
5. Zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

Ważne:

- Najszybciej poziom cukru we krwi, w przypadku stwierdzenia hipoglikemii, podnoszą węglowodany proste zawarte w: soku owocowym, coca-coli, cukrze spożywczym rozpuszczonym w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach lub płynny miód.
- W celu leczenia hipoglikemii NIE wolno zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze np. czekoladą, batonikiem typu Snickers, cukierkiem czekoladowym — ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego.
- Jeśli u dziecka z cukrzycą występują objawy wskazujące na niedocukrzenie, a nie ma pod ręką glukometru, aby to potwierdzić — postępuj tak, jak w przypadku potwierdzonej hipoglikemii.

Hipoglikemia średnio-ciężka (dziecko ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami). W tym stanie bezwzględnie konieczna jest pomoc osoby drugiej. Postępowanie podobne do opisanego wyżej:

Należy:

1. Oznaczyć glikemię (potwierdzić niedocukrzenie).
2. Jeżeli jesteś pewny, że dziecko może połykać — podaj dziecku do picia np. : glukoza w żelu, glukoza w tabletkach, płyn o dużym stężeniu cukru np. 3 — 5 łyżeczki cukru rozpuszczone w ½ szklanki wody, coca-colę, sok owocowy.
3. Jeśli dziecko nie może połykać — postępuj tak jak w przypadku hipoglikemii ciężkiej — patrz niżej.

Hipoglikemia ciężka (dziecko jest nieprzytomne, nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki). Dziecku, które jest nieprzytomne NIE WOLNO PODAWAĆ NICZEGO DO PICIA ANI DO JEDZENIA DO UST! (istnieje ryzyko, że zadławienia się).

Należy:

1. Ułożyć dziecko na boku.
2. Wstrzyknąć domięśniowo glukagon (patrz niżej). Zastrzyk z glukagonem może podać nauczyciel — jest to zastrzyk ratujący życie!
3. Wezwać pogotowie ratunkowe (112, 999).
4. Skontaktować się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka.
5. Dopiero, gdy dziecko odzyska przytomność i będzie w dobrym kontakcie można mu podać węglowodany doustnie (sok, coca-cola, tabletki glukozy).

6. Jeżeli dziecko z cukrzycą zostanie znalezione nieprzytomne — z niewiadomych przyczyn — należy zawsze podejrzewać, że ma ciężkie niedocukrzenie i postępować jak opisano powyżej!

Postępowanie w hipoglikemii u dzieci leczonych pompą.

1. Zatrzymać pompę.
2. Oznaczyć glikemię na glukometrze (potwierdź hipoglikemię).
3. Jeżeli dziecko z cukrzycą jest przytomne, podaj doustnie 5—15 gramów węglowodanów prostych (sok owocowy, drops z glukozą, cukier rozpuszczony w wodzie, miód).
4. Odczekać 10—15 minut i ponownie zbadać poziom glukozy we krwi - jeżeli nie ma poprawy, podać ponownie cukry proste (jak wyżej).
5. Jeżeli objawy ustąpią i kontrolny pomiar glikemii wskazuje na podnoszenie się stężenia glukozy, włączyć pompę i podać kanapkę lub inne węglowodany złożone.
6. Jeżeli dziecko z cukrzycą jest nieprzytomne lub ma drgawki, ułożyć je w pozycji bezpiecznej (na boku), podać domięśniowo zastrzyk z glukagonu i wezwać karetkę pogotowia.

Ważne:

1. Po epizodzie hipoglikemii nie pozostawiać dziecka samego do czasu odbioru dziecka ze szkoły przez rodzica/opiekuna prawnego.
2. Zanotować w dzienniczku samokontroli dziecka występujące objawy niedocukrzenia, glikemię, ilość i rodzaj podanych węglowodanów.
3. Razem z rodzicem/opiekunem prawnym dziecka przeanalizować przyczynę niedocukrzenia — pomoże to zapobiegać takim sytuacjom w przyszłości.
4. Dziecko nie może podejmować wysiłku fizycznego, dopóki wszystkie objawy hipoglikemii nie ustąpią.

HIPERGLIKEMIA (wysoki poziom glukozy we krwi) >200 mg/dl

Jest to druga z niebezpiecznych sytuacji dotyczących leczenia dziecka z cukrzycą typu 1. Bardzo wysoki poziom glukozy we krwi utrzymujący się przez dłuższy czas, może doprowadzić do rozwoju kwasicy cukrzycowej, która jest stanem bezpośredniego zagrożenia życia.

Objawy hiperglikemii:

Należy pamiętać, że objawy nie muszą występować łącznie.

- wzmożone pragnienie oraz potrzeba częstego oddawania moczu,
- rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji,
- złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia,
- ból głowy,
- ból brzucha,
- nudności i wymioty,
- ciężki oddech (tzw. „oddech kwasyczny”)
- błądźliwość skóry

Należy:

1. Zbadać poziom glukozy na glukometrze.
2. Podać płyny (wodę)
3. Uczeń powinien szybkim krokiem pospacerować po korytarzu.
4. Ponowny pomiar glukozy.
5. Podać insulinę (jeśli poziom glukozy we krwi wynosi więcej niż 200-500 mg/dl, uczeń powinien otrzymać dodatkową dawkę insuliny, tak zwaną dawkę korekcyjną, w celu obniżenia zbyt wysokiego poziomu glukozy).
6. W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się (na skutek podanej dawki korekcyjnej).
7. Po epizodzie hiperglikemii nie zostawiać dziecka samego.
8. Jeśli występują wymioty – natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe
9. Skontaktować się z rodzicami dziecka/ opiekunami prawnymi dziecka.

XXI. Procedury postępowania Dziecko z epilepsją.

Padaczka (epilepsja) jest chorobą, której objawem są nawracające napady padaczkowe. Padaczka równie często dotyka obu płci.

10. Informacje wstępne:

Każde dziecko z epilepsją powinno mieć w szkole indywidualny plan opieki przygotowany przez rodziców, lekarza prowadzącego i szkołę.

- Plan powinien zawierać:
  - Typ napadów (np. uogólnione, częściowe, nieświadomości).
  - Typowe objawy napadu u danego dziecka.
  - Czynniki wywołujące napady (np. brak snu, stres, migające światła)
  - Leki i sposób ich podawania.
  - Numery kontaktowe rodziców i lekarza.
  - Instrukcję postępowania w sytuacjach awaryjnych.

11. Podczas typowego napadu padaczki uczeń:

- ma naprężone ciało,
- ma drgawki,
- ma ślinotok,
- traci przytomność.

3.. Codzienna opieka w szkole:

- Zapewnienie bezpiecznego środowiska
  - Unikać potencjalnych zagrożeń w sali (ostre krawędzie, przeszkody).
  - Nauczyciel na WF dostosowuje aktywność fizyczną do stanu zdrowia ucznia.
- Przyjmowanie leków
  - Jeśli dziecko przyjmuje leki w ciągu dnia — dostęp do nich powinien być łatwy i nadzorowany.
- Obserwacja
  - Zwracać uwagę na objawy zwiastujące napad (np. nietypowe zachowanie, zawroty głowy, mrowienie).
- Komunikacja
  - Wszystkie osoby mające kontakt z dzieckiem znają procedury reagowania.

4.. Rodzaje napadów i rozpoznanie:

- Napad uogólniony toniczno-kloniczny (dawniej „grand mal”):
  - Utrata przytomności, sztywność mięśni, drgawki całego ciała, ślinotok, czasem mimowolne oddanie moczu.
- Napad nieświadomości („absence”):
  - Krótkie „zawieszenie się” – dziecko patrzy w jeden punkt, brak reakcji.
- Napad częściowy:
  - Drgawki lub dziwne ruchy jednej części ciała, mogą wystąpić zaburzenia mowy lub świadomości.

5. Postępowanie podczas napadu toniczno-klonicznego

Czego NIE robić:

- Nie wkładać nic do ust.
- Nie powstrzymywać na siłę drgawek.
- Nie przenosić dziecka, chyba że jest w niebezpiecznym miejscu.

Procedura:

- Zachowaj spokój.
- Zabezpiecz miejsce — usuń twarde i ostre przedmioty w pobliżu.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- Ułóż dziecko ostrożnie na boku (po fazie sztywności), aby ułatwić oddychanie i zapobiec zadławieniu.
  - Pod głowę podłóż coś miękkiego.
  - Poluzuj ciasne ubranie przy szyi.
  - Mierz czas trwania napadu.
  - Po ustaniu drgawek — pozostań przy dziecku do odzyskania pełnej świadomości.
  - Pozwól dziecku odpocząć.
6. Wezwanie pomocy medycznej (112) jest konieczne, jeśli:
- Napad trwa dłużej niż **5 minut**.
  - Po pierwszym napadzie następuje kolejny bez odzyskania przytomności.
  - Dziecko doznało urazu podczas napadu.
  - To pierwszy napad w życiu dziecka w szkole.
  - Trudności w oddychaniu po napadzie.
  - Dziecko jest w ciąży lub ma inne poważne schorzenia.
7. Postępowanie przy innych typach napadów
- Napad nieświadomości:
    - Zapewnij bezpieczeństwo — delikatnie odsuń dziecko od przeszkód.
    - Nie potrząsaj ani nie krzycz — poczekaj, aż dziecko odzyska kontakt.
    - Zapisz czas i opis zdarzenia.
  - Napad częściowy:
    - Zostań przy dziecku, kieruj je w bezpieczne miejsce.
    - Mów spokojnie, informując co się dzieje.
8. Po napadzie
- Dziecko może być zdezorientowane lub senne — zapewnij odpoczynek.
  - Zapisz w dokumentacji:
    - Datę i godzinę napadu.
    - Czas trwania.
    - Objawy.
    - Podjęte działania.
  - Poinformuj rodziców.
9. Obowiązki szkoły
- Przeszkolić personel w zakresie udzielania pierwszej pomocy przy napadach.
  - Utrzymywać kontakt z rodzicami w sprawach leczenia i samopoczucia ucznia.
  - Mieć przygotowaną apteczkę z niezbędnymi lekami ratunkowymi (jeśli zalecane przez lekarza).
  - Umożliwiać dziecku uczestnictwo w zajęciach w sposób bezpieczny i dostosowany.
  - Procedura na wypadek naruszenia prywatności – nieprawidłowe lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych i wizerunku ucznia lub pracownika.

XXII. Procedura na wypadek naruszenia prywatności – nieprawidłowe lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych i wizerunku ucznia lub pracownika.

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności dziecka lub pracownika szkoły poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły. Należy zwrócić uwagę, iż podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejście profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź montowanych), szantażu (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających dobry wizerunek ofiary),

dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary) lub uzyskania korzyści (np. usługi premium SMS). Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia

- Gdy sprawcą jest uczeń - kolega ofiary ze szkoły czy klasy, uczniowie lub rodzice winni skontaktować się z dyrektorem szkoły lub wychowawcą. W przypadku, gdy do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych wykorzystanie wizerunku dziecka dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice winni skontaktować się bezpośrednio z Policją i powiadomić o tym szkołę (zgodnie z Kodeksem Karnym ściganie następuje tu na wniosek pokrzywdzonego). Istotne dla ścigania sprawcy będzie uzyskanie dowodów, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. Samo podszywanie się pod ofiarę nie jest karalne.

2. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów

- W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania - w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub sms). Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł i loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych, tak aby uniemożliwić kontynuację procederu naruszania prywatności - w działaniu tym ucznia i/lub jego rodzica/opiekuna prawnego powinien wspierać wychowawca/ administrator dziennika elektronicznego/nauczyciel informatyki.
- Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary, bądź w innych celach niezgodnych z prawem należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w Internecie. Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych, która wymagać będzie interwencji w zebrane dowody musi odbywać się za zgodą Policji (o ile została powiadomiona). Szczególnej uwagi wymagają incydenty kradzieży tożsamości w celu posłużenia się nią np. podczas zakupu towarów *online* lub dokonania transakcji finansowych. W tym przypadku należy skontaktować się ze sklepem lub pożyczkodawcą i wyjaśnić charakter zdarzenia.

3. Identyfikacja sprawcy.

- W przypadku, gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz na spełnianie przesłanki, iż sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej należy je zabezpieczyć i przekazać Policji. W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać winna Policja.
- W przypadku znanego sprawcy, który jednak nie działał z powyższych pobudek, szkoła powinna dążyć do rozwiązania problemu w ramach działań wychowawczo – edukacyjnych uzgodnionych z rodzicami.
- Gdy sprawcą incydentu jest uczeń szkoły, należy wobec niego – w porozumieniu z rodzicami – podjąć działania wychowawcze, zmierzające do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów, jakich dokonał. Jednym z elementów takich działań powinny być przeprosiny złożone osobie poszkodowanej.
- Dyrekcja szkoły winna podjąć decyzje w sprawie powiadomienia o incydencie Policji, biorąc pod uwagę wiek sprawcy, jego dotychczasowe zachowanie, postawę po odkryciu incydentu oraz opinie wychowawcy i pedagoga. Przed podjęciem decyzji o zgłoszeniu incydentu na Policję należy rozważyć, czy istnieją dowody, iż uczeń - sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. W takim przypadku dobrym rozwiązaniem jest uzyskanie interpretacji prawnej adwokata lub radcy prawnego.

4. Współpraca ze służbami i placówkami specjalistycznymi .

- Gdy naruszenie prywatności, czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem ofierze szkody

Szkoła Podstawowa im. Ks. Stanisława Konarskiego w Wielkiej Wsi

ul Szkolna 5, 32-089 Wielka Wieś

- W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych wobec ofiary, można skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej.
5. Postępowanie wobec ofiar zdarzenia.
- Ofiary incydentów należy otoczyć – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi - opieką pedagogiczno-psychologiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).
  - Jeśli kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, szkoła winna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.